

**здорові
рішення**
для відкритого суспільства

Здорові рішення для відкритого суспільства

Презентація фундації

Хто такі «Здорові рішення для відкритого суспільства»?

є дочірньою фундацією МФ «Відродження» та продовженням його багаторічної програми «Громадське здоров'я» і, водночас, незалежною інституцією зі своїм статутом, фондом та програмою.

Створенню фундації передували:

Фундацію заснували:

Міжнародний
фонд
«Відродження»

**Вікторія
Тимошевська**

(голова фундації, з
2008 року
очолювала
програму
«Громадське
здоров'я» у МФВ)

**Тетяна
Гавриш**

провідна експертка
фундації, лідерка
Харківської
експертної групи
підтримки
медреформи

Наглядова Рада фундації:

**Зураб
Аласанія**

медіаексперт, экс-очільник
Суспільного мовника,
військовослужбовець ЗСУ

**Арсен
Жумаділов**

політолог, генеральний директор
ДП "Медичні закупівлі України",
військовослужбовець ЗСУ

**Євген
Глібовицький**

співзасновник
pro.mova

**Тетяна
Марголін**

співзасновниця
фундації Stroika.Inc

**Олеся
Островська-Люта**

директорка національного
культурно-мистецького
комплексу «Мистецький
Арсенал»

**Олександр
Сушко**

директор
Міжнародного фонду
«Відродження»

**Світлана
Хилюк**

директорка
Школи права
УКУ

Участь у розробці стратегії брали

**Арсен
Жумаділов**

політолог, генеральний директор
ДП "Медичні закупівлі України",
військовослужбовець ЗСУ

**Зураб
Аласанія**

медіаексперт, экс-очільник
Суспільного мовника,
військовослужбовець ЗСУ

**Олександра
Устінова**

політологиня,
народна
депутатка ВРУ

**Світлана
Хилюк**

директорка
Школи права
УКУ

**Іванна
Скиба-Якубова**

керуюча партнерка
PR-агенції «Bagels&Letters»,
менеджерка культури

**Юрій
Бугай**

засновник освітнього
радника StudyDive,
військовослужбовець ЗСУ

**Олександр
Сушко**

директор МФВ

**Олександра
Бакланова**

співзасновниця
pro.mova

**Євген
Глібовицький**

співзасновник
pro.mova

Участь у розробці стратегії брали

**Тетяна
Гавриш**

керуюча партнерка юридичної компанії ILF, лідерка Харківської експертної групи підтримки медреформи

**Вікторія
Тимошевська**

директорка програми «Громадське здоров'я» МФВ

**Ксенія
Шаповал-Дейнега**

директорка програми МФВ «Громадянська стійкість»

**Олександр
Елькін**

співзасновник освітянського руху EdCamp Ukraine

**Ірина
Мацевко**

історикиня, проректорка Харківської школи архітектури

**Денис
Полтавець**

директор програмного розвитку Аспен Інститут Київ

**Сергій
Пономарьов**

директор Ромської програми МФВ

**Оксана
Дацаківська**

керівниця Західноукраїнського регіонального представництва МФВ

**Анна
Карашівська**

комунікаційна менеджерка програми «Громадське здоров'я» МФВ

Ми працюємо заради

переходу від парадигми

«ВИЖИВАТИ» ДО «ЖИТИ»

через спільні суспільні

трансформації

Ми стверджуємо:

Здоров'я — це не відсутність

хвороб, а найбільш досяжний

рівень життя з повноцінною

інтеграцією в суспільство

Ми повинні дивитися на всі процеси через оптику здоров'я.

**Як те, що ми робимо,
допомагає людині/суспільству
бути здоровішими?**

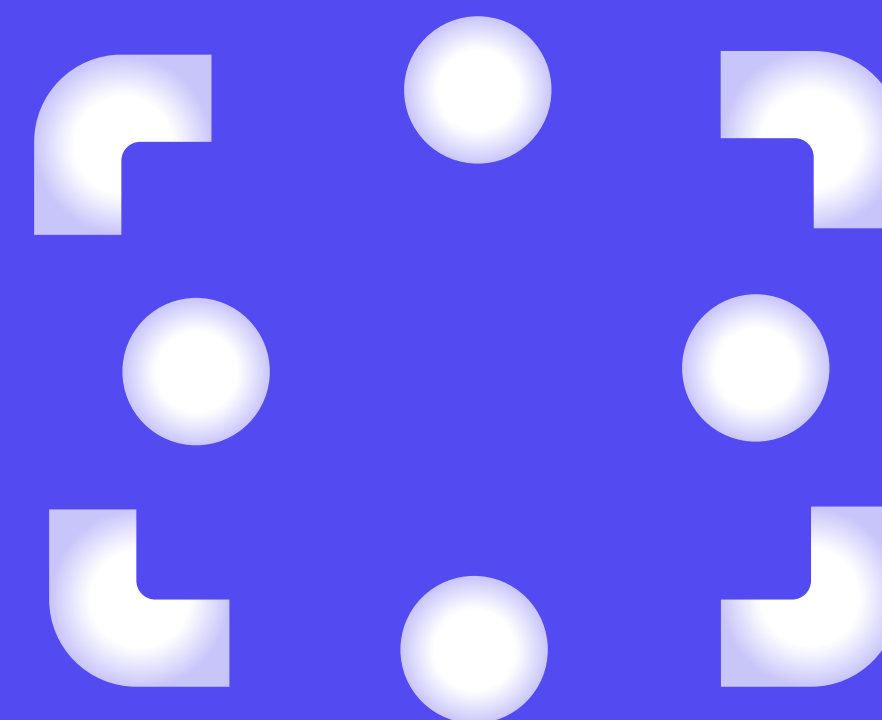
Генеральні задачі

Перевизначити
поняття
«здоров'я»

Сформувати
попит на
здоров'я

Запропонувати модель
взаємодії, яка зберігає
гідність усіх гравців

Стратегічні напрямки:

1 Підтримка спроможності нових інституцій зокрема, моніторингова програма для НСЗУ

2 Підтримка формування лікарського самоврядування

3 Побудова нових систем управління громадою
просування моделі «здорової громади»

4 «Вільний лікар — вільний пацієнт»
законопроекти, діалогові платформи, адвокація нових практик

5 Розбудова людиноцентричних систем у повоєнні часи
охорона здоров'я, освіта, культура, архітектура тощо

6 Захист прав пацієнта
створення нової правозахисної практики

7 Трансформація системи військової медицини
відповідно до принципів поваги до людської гідності

8 Просвітницько-адвокаційні кампанії для медіа й НГО

9 Гуманітарні програми

10 Дослідження які можуть стати основою для вищевказаних пунктів

Підтримка нових інституцій:

Контекст:

Нові інституції (НСЗУ, Медзакупівлі...) — острівець непохитності реформ, сталість надання послуг у кризові періоди; гарантія стійкості системи.

Плануємо:

- пілотний проєкт моніторингу закладів ОЗ;
- підсилення спроможності кадрового потенціалу (спільне стратегування);
- формування критеріїв та ведення стратегічних судових процесів із захисту прав пацієнтів.

Зроблено:

- дизайн системи моніторингу умов виконання договорів в рамках ПМФ;
- адвокація впровадження моніторингу;
- план імплементації з залученням пацієнтів, державних інституцій та міжнародних донорів.

Підтримка нових інституцій:

Ризики:

- відсутність політичної підтримки;
- різні точки зору стейкхолдерів (від м'якого інструменту взаємодії між НСЗУ та ЗОЗ — до карального інструмента);
- обмежена експертна спроможність міжрегіональних департаментів НСЗУ до технічного впровадження моніторингу;
- ризики корупції в умовах недостатньої фінансової компенсації за роботу працівників НСЗУ

Потенційний вплив

- не лише на результати лікування окремих пацієнтів, але й на загальну систему надання медичної допомоги де забезпечені права і захищені інтереси пацієнтів, їх близького оточення та лікарів

Можливості:

- політична готовність керівництва НСЗУ;
- запит з боку пацієнтських ГО щодо конструктивного впливу на ЗОЗ .

Партнери:

Представництво Світового Банку в Україні, Проект підтримки впровадження реформи, що реалізується компанією Deloitte за фінансування USAID, представництво ВООЗ в Україні

Лікарське самоврядування

Контекст:

- ієрархічна система — **частина тоталітарного спадку;**
- нова когорта військових лікарів, закордонний досвід молодих/досвідчених лікарів → **супротив існуючій ієрархічності;**
- старі медичні еліти — **цементування вертикалі** (напр, отримання ліцензії «фасилітується» корупційними схемами, а реальна можливість контролювати безпеку відсутня)

Плануємо:

- експертне узгодження Законопроекту про лікарське самоврядування та медичну практику;
- юридична підтримка погоджень, розгляду в комітеті та в процесі прийняття;
- стратегічна адвокація та широка комунікація зі стейкхолдерами;
- формування розуміння професійного лідерства;
- імплементація моделі дерегуляції медичної практики;
- розробка пакету необхідних підзаконних НПА;
- зовнішній нагляд та незалежне спостереження;
- формування коаліції з прогресивних медичних лідерів.

Лікарське самоврядування

Ризики:

- антагонізм опонентів всередині професійної спільноти,
- подвійна гра політичних груп (проходження частини законопроєкту, яка пов'язана із лікарським самоврядуванням, але блокування дерегуляції)

Можливості:

- готовність певних політичних сил до діалогу
- активізація молодих та прогресивних лікарів

Зроблено:

- Проєкт Закону про лікарське самоврядування та медичну практику;
- Адвокація з МОЗ, профільним комітетом ВРУ, окремими депутатами та професійними спільнотами;
- Підготовка комунікаційної та адвокаційної роботи;
- Підготовка до ознайомчого та навчального візиту до Німеччини делегації високого рівня.

Лікарське самоврядування

Потенційний вплив:

- запровадження індивідуального свідоцтва на лікарську практику в діджиталізованому форматі,
- можливість вибору моделі самореалізації та працевлаштування
- відповідальність, базована на ризику позбавлення індивідуального права на здійснення медичної діяльності;
- оперативне реагування на потреби різних громад
- можливості швидкої релокації діючих закладів ОЗ та забезпечення безперервності надання медичної допомоги.

Партнери:

- ГО Медичні лідери,
- індивідуальні лікарі високоспеціалізованої медичної допомоги,
- представники пацієнтських спільнот

Здорова громада

Контекст:

- **у спадку:** людина — засіб для держави
- **Незалежність:** поява ініціатив з ціннісним вектором
- **пандемія:** зміщення фокусу на медичне вирішення проблем
- **війна:** поглиблення моделі виживання, руйнування, міграція → втрата людського капіталу

Плануємо:

- просувати концепцію «здорової громади» як функціонального елементу;
- розвивати прийняття рішень на основі статистики, аналітичних даних та доказових практик;
- пропонувати формати партисипаторного лідерства,
- створення коаліцій
- дисемінація практичних моделей і рішень на національному рівні

Здорова громада

Ризики:

- відсутність спроможності вивчення досвіду;
- відсутність людських і фінансових ресурсів для впровадження подібних концептуальних моделей;
- увага вразливим верствам населення — за залишковим принципом;
- зміна ландшафту функціональних ЗОЗ;
- нерозуміння результатів міграційних процесів.

Можливості:

- громади переосмислюють свої підходи, ставлять людину в центр;
- залучено більше гравців;
- донорська допомога.

Зроблено:

- пілот впровадження партисипаторного лідерства в Бучі;
- цикл аналізу ситуації, пріоритезації проблем, визначення інтервенцій;
- комунікація та плани взаємодії з німецькими експертами;
- підготовка імплементації інтервенцій.

Військова медицина

Контекст:

- потенційна кількість людей, які опікуються здоров'ям рідних, які стали до зброї, — **4 млн;**
- **ставлення до військового як до «бойової одиниці»,** важкий доступ до послуги (окремо — у жінок);
- у війську значна кількість — **вчорашні цивільні;**
- **стандарти НАТО інакші.**

Плануємо:

- дослідити основні проблеми, проаналізувати системні та юридичні бар'єри
- визначити потенційні фінансові та цифрові рішення
- оптимізувати оперативну та ефективну передачу інформації
- поступово трансформувати ставлення (навчання, обмін досвідом) → створити вільний доступ до якісної медпослуги на засадах гідності

Військова медицина

Ризики:

- закритість та ригідність системи,
- секретність документів
- фокус на матеріальних питаннях (зброя, оснащення)
- брак експертів всередині країни та обмежена можливість залучення закордонних

Можливості:

- тема актуалізована
- потенціал суспільного залучення

Зроблено:

- Визначено фокус дослідження, окреслено коло потенційних партнерів;
- Сформовано попередній дизайн дослідження.

Потенційний вплив:

- зміна ціннісних орієнтирів, підвищення якості медичної допомоги;
- цифровізація та обмін медичними даними пришвидшать дадуть кращі результати лікування та реабілітації.

Засади комунікації

Ми трактуємо **здоров'я як частину загального гуманітарного дискурсу**, застосовуємо культурну оптику та нову риторику, яка «демаргіналізує» поняття здоров'я

Ми говоримо про **здоров'я як про елемент людського капіталу.**

Станом на сьогодні ми підтримуємо **курс на трансформацію систем ОЗ і ГЗ**, здизайнований після Революції Гідності, зокрема прозорі інституції нового типу (НСЗУ, Медзакупівлі), виступаємо за реформу вторинного рівня медицини, розширення моніторингових та інших повноважень НСЗУ, дерегуляцію надання медпослуг та (в подальшому) лікарське самоврядування.

Ми промоуємо не сам фонд як такий, а ідеї, принципи, поширюємо практики та історії. Нам важливо, **щоб комунікація призводила до суспільних змін.**

Пріоритетні цільові аудиторії

Громади

керівництво, бізнес,
неформальні лідери

Міжнародні полісімейкери

ВООЗ, ООН, ЄС, МВФ,
Світовий банк, USAID,
GIZ та інші донори,
посольства
держав-партнерів

Національні полісімейкери

МОЗ, Мінсоц, НСЗУ,
ЦГЗ, різні ОДА, КМУ,
ВР, Президент

Медична спільнота

лікарі, медичні
працівники, медичні
менеджери, викладачі
та студенти

Військові

Журналісти, топові блогери

Лідери думок в гуманітарному секторі

менеджери/аналітики
культури, правозахисники
тощо

Освітня й активна батьківська спільнота

Діти та підлітки

Пріоритетні цільові аудиторії

Ті, від кого залежать зміни

Громади

керівництво, бізнес,
неформальні лідери

Міжнародні полісімейкери

ВООЗ, ООН, ЄС, МВФ, Світовий
банк; USAID, GIZ та інші донори,
посольства держав-партнерів

Національні полісімейкери

МОЗ, Мінсоц, НСЗУ, ЦГЗ, різні
ОДА, КМУ, ВР, Президент

Громади

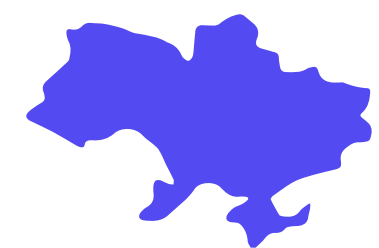
(керівництво, бізнес, неформальні лідери)

Що ми хочемо донести:

- Громада відповідальна за здоров'я своїх членів (громада-власник);
- Громада може звертатися до фундації за рішеннями та розраховувати на партнерство.

Що потрібно громаді:

- Впровадження стратегічних програм та фінансування
- Підтримка медичної мережі
- Заклади здорового дозвілля (парки, басейни, велодоріжки...)
- Адвокація потреб:
  - а) на рівні держави;
  - б) на внутрішньому рівні
- Урбаністичні та екологічні рішення

Національні полісімейкери

(МОЗ, Мінсоц, НСЗУ, ЦГЗ, різні ОДА, КМУ, ВР, Президент)

Що ми від них хочемо:

- Законодавчі зміни:
  - а) дерегуляція
  - б) лікарське самоврядування
  - в) у довготерміновій перспективі —
Медичний Кодекс
- Моніторинг якості медпослуг;
- Налагодження міжсекторальної взаємодії
(МОЗ, МОН, Мінсоц);
- Програма поствоєнного відновлення;
- Прозора взаємодія:
  - а) між державою і громадянським суспільством
  - б) між державою та бізнесом
- Тяглисть реформи

Міжнародні полісімейкери

Що ми очікуємо:

1. «Налаштування барометрів»: співставлення порядку денного. Співпраця для формування галузевих політик
2. Спільне лобіювання, вплив на національних полісімейкерів (напр, тиск на уряд задля гармонізації законодавства та дерегуляції медпрактики)
3. Сприйняття нас як продовження МФВ і водночас самостійного гравця
4. Фінансування проєктів відновлення та трансформацій
5. Взаємодія з палатами, прогресивними осередками

Військові

Що ми хочемо донести/Що потрібно

1. Військова медицина потребує термінового реформування;
2. Переходу від нарративу «військовий — це інструмент і задача медицини — якнайшвидше повернути його на фронт» — до нарративу повернення гідності;
3. Військовий досвід є формуючим + дає (мусить давати) соціальну капіталізацію.

Освітня й активна батьківська спільнота

Що ми хочемо донести:

Здоров'я – це:

- а) Це якість життя (цінність себе, цінність кожного)
- б) Це перманентний процес
- в) Залежить від тебе і твоїх дій
- г) Залежить від середовища в громаді

Що очікуємо:

- Просвіта
  - а) зміна в програмах
  - б) зміна в наративах
  - в) інтеграція теми здоров'я в різні курси
- Особисті приклади (вікарне навчання)
- Активність у своїх спільнотах
- Modus operandi (конкретні дії, залученість)

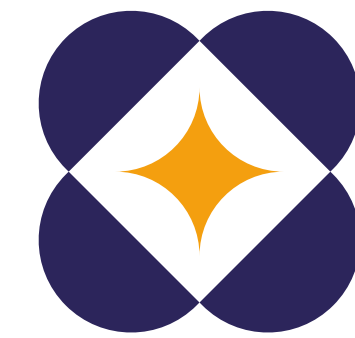
Суспільство

Що ми хочемо ствердити:

Ключові меседжі:

- ✦ Кожен/кожна мають право на гідність, безпеку, свободу
- ✦ Здоров'я — це категорія культури
- ✦ Здоровий спосіб життя — це простіше й дешевше, аніж лікування
- ✦ Здоров'я — відповідальність людини, громади, держави

Філософія фірмового стилю

**здорові
рішення**
для відкритого суспільства

Що в ідеї логотипу?

- Калейдоскоп у момент до повороту: ми навели фокус і готові до трансформацій;
- Зірка-дороговказ, маяк;
- Watchdog — прицільний погляд через бінокль;
- При бажанні в логотипі також можна побачити два перехрещених пластирі, що натякає на турботу, а також на те, що інколи проблема може бути вирішена дуже простими діями;
- Орнаментальна форма, яка є і локальною, і традиційною для ширшого регіону (Балкани, Центральна Європа);
- Посилання до українського модернізму, який особливо яскраво постав у Харкові в 1920-тих;
- Квітка, яка має потенцію розквіту, розвитку.

Філософія колористики

Рішучий
фіолетовий

#2C255B

Волевий
індиго

#544AF1

Здоровий
жовтогарячий

#F49F0F

Фіолетовий

Фіолетовий у геральдиці є **кольором сили і гідності**, аристократичної влади, заснованої **не на привілеях, а на обов'язках**, (аристократизм як відповідальність). У католицькій традиції — символ внутрішньої зосередженості, поміркованого, виваженого поступу, стриманості і глибокої духовної роботи. Також є «кольором трансформацій», перехідних станів.

Жовтогарячий

Оранжевий жовтогарячий є **кольором життя**, сонця, тепла, турботи, дитинства як стану радості й розвитку, натякає на почуття гумору, легкості, нового погляду на звичні речі. Водночас, як солярний колір, він **також означає велич і гідність**.

Оранжевий/золотий і фіолетовий/бузковий є так званими «літургійними кольорами» в різних традиціях, в підґрунті їх сприйняття (в тому числі в парі) — **довіра, спокій, гідність**.

Колаборації

WB and USAID/ Health Reform Project Support, implemented by Deloitte

Мета:

Донорсько-партнерська коаліція: актуальні питання реформи системи ОЗ та впровадження здоров'я як частини всіх політик

Напрямки:

Дерегуляція медичної сфери, лікарське самоуправління (подолання тоталітарного ієрархічного спадку), спроможність громад в стратегуванні та плануванні розвитку місцевих політик і програм (розвиток і збереження людського капіталу з фокусом на здоров'ї та правах людини).

Інструменти:

Аналіз проєктів НПА та підготовка пропозицій та рекомендацій, публічні заходи для широкої дискусії на визначені пріоритетні теми, закриті зустрічі зі стейхолдерами та ключовими decision makers (профільний комітет ВРУ, МОЗ, НСЗУ, ДП Мед Закупівлі, ЦГЗ тощо).

Колаборації

ULEAD-GIZ project on Healthy Communities

Мета:

Просування місцевого та партисипаторного лідерства в громадах, які постраждали внаслідок російської агресії

Напрямки:

Ааналіз наявних програм і політик стосовних здоров'я, людини, тих соціальних питань, які є визначальними для прийняття рішення щодо повернення або переміщення в ті або інші громади; спільний пошук фінансових рішень, які можуть впливати на сервіси та умови в громаді задля підтримки здоров'я, забезпечення гідності та прав людей, інтеграції ВПО, ветеранів та людей з особливими потребами

Інструменти:

Налагодження взаємодії між розрізненими стейкхолдерами в громадах, розвиток спроможності в програмному плануванні та впровадженні інтервенцій, які спрямовані на здоров'я та потреби мешканців громад, що сприятиме збереження людського капіталу.

Колаборації

Regional coalition with Georgia, Moldova, Kyrgyzstan and Armenia

Мета:

Сформувати потужну регіональну коаліцію з представників колишніх програм Громадського здоров'я та національних фондів, яка стане платформою для просування людино-центричних змін в сфері ОЗ, дерегуляції та професійного лідерства на місцевому та національному рівні.

Напрямки:

будуть визначатися спільно.

Інструменти:

Формування спільного тематичного портфоліо проектів для регіону, пошук зовнішніх донорів відповідно до тематичних пріоритетів, спільно координоване впровадження проектів, комунікаційна-адвокаційна робота, спрямована на регіон та вплив на національні політики та практики, представлення досвіду регіону на міжнародних форумах та майданчиках.

**здорові
рішення**

для відкритого суспільства

Дякуємо, що ВИ З НАМИ

healthsolutions.ngo

healthsolutions.ua

healthsolutions.ua@gmail.com